

NUPTIÆ AGNI

I. 1464.

Az Az

Rück

1464.

BARANNAK MENYEKEZŐJE

Gabriel

Melyre

Török

Az arany Gyapjas

MELTOSAGOS CSAKY HAZ

Legeltetésének Nyájából

melyre

TEKENTETES GROFF

melyre E. R D Ö D Y
CLARA ELISABETH

Rák Kis Aszony *Török*

Jeles ünnepléssel El-Jegyeztetett

Posonban szüz szent CLARA Rendin le

vő Tiszteletes szerzetes szűzek Templomában

Bőjt elő hónap 16. napján.

M.D.C.LXXXIV.

Gabriel

Esztendőben.

Török

Superiorum permissu.

Nagyszombatban Nyomtatott az Academiai bö-
tűkkel Hörmann János által.

Ascendam in Palmam, & apprehendam
fructus ejus. Cant. 7.

Föl hágok a' Pálma fára, és meg-fogom annak gyümölcsit.

Sudálatos csüda, és olly, melly Csüdáit naponként nevelve csüdáltattya, a' nagy hataimul Isten csüda tévő erejének méltóztatása, melly, ennek a' Monomachiakkal forgó nagy Monarchiának, ennek a' nagy Világnak Teremptődésében, és el-intézésében csüdáltatik (a) *In principio Creavit DEUS Caelum & Terram.* Kezdetben terempte Isten a' Mennyet, és a' Földet. Millehet ennél Csüdálatosabb? Es hogy azoknak elől számlálásában (mint a' mellyek, ez mostani czélomhoz nem szolgálnak) üdömet ne tölcsém; azt mondgya tovább az irás, hogy: (b) *Plantaverat etiam Dominus Deus Paradisum voluptatis à principio:* Plántálta vala pedig az Úr Isten, a' gyönyörűségnek Paradicsomát, kezdettől fogva. Es nevéle a' földből minden szép tekintetű, és ételre ékes fákat. *Arborem verò vite in medio Paradisi.* Az életnek fáját pedig helyhez tette azon Paradicsomnak közepiben. Csüdálatos Teremptés, ez Világ Teremptődése, a' meg-számlálhatatlan, okos, és oktan Teremptett Allatoknak, a' fok meg-foghatatlan külömb külömb fele Nemzeteknek, Nemzetségeknek, s-mind annyi nyelveknek különböztetésében azoknak külső belső szépségekkel föl-ékesítésében, természetes, te

(a) Genes. 1. (b) Genes. 2.

te, tekéntetes, Nemes tagainak egyben foglalásában. Csudálatos csuda, kinek fundamentoma a' feneketlenség, fődele, a' fundamentum, az Egek boltozatának kereksege; Csudálatos, kinek egészen minden Alkotmányja, nehéz terhe, súlyos fonttyai, azon Alkutó nagy hatalmú Isten erejének egy úján függ, és semmire helyheztetett. Csudálatos, mert ez; néhutt a' Völgyekben magát megh-alázza; néhutt a' Halmokon magát magasztallja; néhutt a' virágos kertekben gyönyörködik; néhutt magos hegyekre emelkedik; néhutt a' Népés Városokban fányes Palotákban kedvelteti szívét; néhutt a' kietlen puszta barlangokban keresi, s-tallja kedvét; néhutt a' gyengén élesztő kegyes szellőcskéekkel lengedeztetik; néhutt a' csergedezve folyó, s-forró friss forrásokkal öntöztetik. Az elméket kedvelteti, a' kedveket hitegeti, az sziveket legelteti, szépségét mindenütt ízeleteti, kedvelteti, magát csudáltattya, améttattya.

Mérd-meg a' Tengernek szélét, hofzfát, maid feneketlenséggel forgó örvényit, melly, se az számtalan reá folyó, omló vizeknek adóival, magát megh nem árasztta; se vizeinek bőv, s-tekőzlő ki-osztásával, magát meg nem fogyatkoztattya; se föl-haborodott habjainak szörnyű dagályival (mellyekkel, úgy teczik, mint-ha el-akarná nyelni a' Világot,) határit által nem hágja.

Járd-el az Egeknek dűcsőséget, fényes udvarinak felségét, azoknak pitvariban, a' fényeskedő Napnak, Hóldnak, ragyago Csillagoknak, és több Eghi Planétáknak szépségét, melly kecskeséggel, bővséggel ezek, kegyes influentiájakat, le-folyó áldomásokat, a' földre osztják, azt megh-gazdagították, és még a' gyomrát-is, mint titok tárházokat, minden szépséggel töltik, ékesítettik.

Es mind ezeknek bölcs rendelésiben; ha az Elsőbségnek, és Főlsőbségnek érdeme, dicfirete, Pálmája, s-koronája, méltán illetheti, az minthogy illeti-is. A' Planéták között, a' Napot; Az Elementumok között, az Tengert; a' kősziklák között, a' Olympust; a' kővek között, a' Karbuncult; A' Metallumok között, az Ara-

Aranyat; A' Virágok között, a' Rósát; A' Vadak között, az Őzlánt; a' Madarak között, a' Saskefelyőt; a' Halak között, a' Delfint; az Erzékségek között, a' szemet; a' Tagok között, a' zívét? A' Nap, mert fenyességgel; a' Tűz, mert melegséggel; Tenger, mert bővséggel; az Olympus, mert magassággal; a' Karbunkulus, mert bőcsőséggel; az Arany, mert drágasággal; a' Rósa, mert illattal; az Oroszlány, mert erősséggel; a' Delfin, mert Nemességgel; Az szem, mert gyenge érzékséggel; a' szív, mert éltető tehetséggel; fölylül müllyá mind a' több Planétákat, Elementumokat, kősziklákat, drága kőveket, Hegyeket, Viragokat, Vadakat, Madarakat, Halakat, Erzékségeket, külső, és belső tagokat.

Ugy, sokkal méltóbb, és helyesebb kényszerítésből illeti, az Elsőbségnek érdeme, Pálmája, s-koronája, minden Erdők, Mezők, minden Hegyek, Völgyek, álló fái között, a' Pálmát; A' Pálma, mert nem csak állandósággal, nem csak hervadhatatlansággal, de győzedelemnek Triumphusával-is, de jutalmas koronázattal is fölylül müllyá, akár mely ritka, és örökös Erdőknek álló fát; a' Pálma, mert mind az elől számlált többinek, dicsérete; mert, Pálmája, s-koronája. *Ascendam in Palmam*; Föl-hágok a' Pálma fára.

Ujjal mutatható eleven Példánk, sőt éppen égő áldozatunk vagy te nekünk ebben, *Claudius* fényes Hegye dicsőséges Erdőjének, réghi Méltóságos *Erdődi Házának*, gyenge plántálása, Angyali öltövénye, gyönyörűséges ága, bimbózással gyöngye, Tekéntetes Gróf Erdődi Clára Ersébeth Kis Aszony. A' ki ma: (a) *Sicut Sponsa ornata monilibus* mint drága kőves öltözetidben föl-ékesítettetett Lelki Menyaszony, hogy egyben adattassál, a' te szerelmes Menyei Jegyeséddel, Menyeközi Solemnitáfodnak öröme napját üllöd, jeles ünnepét szenteled. A' ki (akarom mondani,) a' megh-tesztelt Isten Fiának, a' magos kereszt fán, a' keservés kőnek között megh-hólt Jesus-nak gyullasztó szerelmétől szí-

től szíved lángot vetvén, és lelked, annak gyönyörköttető édeségében éppen el-olvadván; *Ascendis in Palmam*: az Üdvösségnek, a' nevelkedő tőkélletességnek, a' Thábor, Hermon, és Calvária hegyein megh-dücsóítottetett, legh magosfabb, és legh gyönyörűsegeflebb fájának, Pálmájának, első garádicsára hágtál. Serénkedel látom, és ugyan kettőztetted szívedben: *Ascendam in Palmam & apprehendam fructus ejus*: Föl-mégyek, Föl-mégyek a' Pálma fára, és megh-fogom annak gyümölcsét; mert: *Ex omnibus Lignis Sylvarum elegi mihi arborem unam*, Minden Erdők fái közül valóztottam magamnak egy fát; a' ki: *Inter omnia Ligna Sylvarum sola excellior*; minden Erdők fái közül, egyedül legh-magosfabb, legh méltóságosfabb.

Mellyik az? *Crucifidelis inter omnes arbor una Nobilis*: a' szent Keresztnek fája, a' váltságának arra, az Üdvösségnek Pálmája. *Nulla Sylva talem profert, fronde, flore, germine*. Nem hoz nem, semmi ékes erdő más, illy ághú, levelű, és gyümölcsű fát.

Ah! Jესűnak el-jedzett mátkája; hági fellyebb: *Flecte ramos arbor alta, tensa, lassa viscera*. Ha véled hogy magos a' Fa? hajcsd-megh azt hozzád, emeld, és szegeszd magad hozzá, terjeszd kiágait; hogy tenyészésével élteffen, hogy malaszttyával épétfen, hogy gyümölcsével tellyeficfen, hogy árnyéka alatt meg-nyugtasson, hogy, a' melly, az Eletnek fája, légyen jutalmadnak Pálmája, s-koronája.

Indúlly azért indully föl-emelt Zászlód után, Menyei Király fiának jegyefse, Tekéntetes Gróff Kis Afzony.

A' vagy is, vagy csak addiglan tartózkodgyál, a' miglen én; ezen fényes Pompádnak, szűz, és Angyali táráságokkal ékes, jeles processiódnak gyönyörűségét, elődben rendelem. Hogy veled edgyütt, Méltóságos, Tekéntetes, Tiszteletes, Nemes, és minden renden való halgatóid gyülekezetinek; gyönyörködgyek szívek szépségében, szemek látásában, fülök a' figyelmetes halgasásban.

Ascen-

Ascendam in Palmam, & apprehen. &c.

Föl hágok a' Pálma fára, és megh-fogom &c.

UGyan-is, az el-választott, és el-szeretett Menyei Jegyes, az Istennek lelkétől fel-indittatván, a' ki magát, buzgó szível, s-égő szeretettel, az Istennek ádnýi, és szent szolgálattyára le-kötnyi, el-szánt kéz akarattal el-tökéli, fok szorgalmatoskodási, és faratságos nyughatatlansághi után, föl-találván az ő szerelmesét, és véle a' Menyei jóknak nyájasságában eredvén, izlelgetnyi, és kóftolgatnyi kezdi, mely Edes az Ur; és le csöppegő Menyei gyönyörűségekkel el-telvén szívébe úgy olvadoz, hogy minden Világhi dolgoktól el-válnyi, sőt magátúl-is el-szakadnyi, és egyedül csak a' Jესűsal kívánnýon nyájaskodnyi. Itt táplállya őtet az Isten maga tejével; itt szent Oldala febében vévén, szentséges vérével itattya; itt szívet örök szövétségül magának foglállya; itt újjából ki-vont arany gyűrőjével lelkét el-jedzi, és mint egy megh-foghatatlanúl éghő szerelmének édesdeden szorongató arany lánczával kegyessen magához kapcsollya, magával edgyesétti, és magában éppen által változtattya.

Ez ez, az szerencsés, szent, és csüdalatos őszve felelés, mellyel, megh-öldoztatván a' Világnak akadályoztató köteleitől, a' már el-jedzett hív lélek, az ő Edes Jესűsához, a' tőkélletes el-választásnak ősvénnyén el-siet. *Ascendam in Palmam*: Föl-mégyek a' Pálma fára, ugyan-is: *Non scit tarda molimina Spiritus Sancti gratia*. Nem tud tartóztatást, nem talál akadályt, ez világhi dolgokon raggatást, a' Szent Lélek malaszttyától meg-szállott szerető szív, a' hol annak tüze igazánéget. Azért mongya vala Gilbertus Apátúr: *Durum est amanti animum dimidiare cum JESU, & Mundo, in dilectionis jura. peregrinas admittere curas, & Coeleste secretum Secularibus in festare turbellis*. Nehéz igen, az Istent szerető Léleknek magát föl-osztanyi, mind a' Jესűsal szívet, mind a' Világgal egy-

aránt közlenyi, az Angyali szeretnek határiban külső foglal-
tosságoknak helyt adnyi, és a' Menyei belső titkokat, kikben le-
ke gyönyörködik, világhi nyughatatlanságokkal akadályozta-
nyi. Nem viselheti az Istenhez indúlt lelki Jegyes, hogy magába
megh-hasonlyék, és hogy azokat az első ajakkal ízlelt Menyei jó-
kat, már szívére folyó gyönyörűségeket, kikkel legeltetik, ei
Világh mulatozó akadozásinak keferú mérgével egyelítse, métel-
lyesétse.

Es valamint hogy, mindenek akkor nyugosznak ked-
vek szerént, mikor természet szerént, való tulajdon helyekre jut-
nak; úgy, az el-választott Lelki Jegyes, a' Menyből szállott sze-
retnek szívében foglalt eleven szikrájától égh, és gyulladoz, megh
sem nyughatik mindaddig, valamíg a' célra, mely annak a' sze-
retnek mév helye el nem érkezik, és annak bódogított édesé-
gében meg nem fenéklik. *Ascendam in Palmam*; Föl-hágok a' Pál-
ma fara.

Ugy látom én, Lelki testi válogatott szépséggel, mint mind
annyi Orientalis gyöngyökkel föl-ékesítettett Christus Jegyes-
se, el-kézfölt Meny aszony, Tekéntetes Gróff Erdődi Clára Ersé-
beth Kis Aszony; Hogy az Istenség jobb keze újjai nak hatható
penicillussával vagy-is arany pennájával rajzaltatnak s-jegyez-
tetnek ma, el törülhetetlen szép arany bötűkkel, a' te szívedben,
a' Választott Edénynek Sz.Pálnak, amaz arany bötűi (a) *Mibi au-
tem absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri JESU Christi, per quem
mibi Mundus crucifixus est, & ego mundo*. Távollégyen én tőlem,
hogy én másban dicsekedgyem, hanem az én Uram J E S U S Chri-
stus Keresztiben, kiben a' világ nékem megh-feszítettetett, és én
a' Világnak. Hogy így dicsőíttened az Istent, és minden tagaidban
szívedben, a' Christust elevenenki-ábrázolva hordoznád.

Ugy-is vagyon, mert születéstedet, bölcsődet, s-mondhatom,
hogy fogantatásodat, hogy Méltóságos édes Szülőd méhét előfz-
te-megh,

(a) Galat. 6.

te-megh. és foglalta-el te benned az a' malaszt, mely tégedet er-
te nevelt. Mivel, életednek mégh fengéjében, mert mégh aligh
ki-nyílt gyöngeségében; a' midőn szemeid, a' világh világosságát
átnyi aligh nyíltanak vala-megh, s-már-is természetednek in-
dúlattya, mint egy el-választással az Istenes erkölcsökre remén-
séget ígért. Aligh-mosódtál mégh megh a' szent Keresztseg-
nek vizével, hogy már-is abban vett stóladat, tiszta fehér ruhá-
dat, mellyet ugyan akkor, a' Báránnak ártatlan vérében megh-
mostál, úgy őrizted, úgy óltalmaztad, s-tartottad-megh, hogy
az lenne ma Menyegzős ruhád, melyben, az örök Király Fiának
Menyegzős Lakodalmára, meg-fedhetetlen szépséggel meg-je-
lennél, s-magad áldoznád. Aligh szakattál vala mégh-el Méltósá-
gos Szülődnek kebelétől, aligh vétettél-el karjaitól, szerelmetes
ölelgetésétől, s-immár-is, az Isteni malasztoknak, és méltózta-
tásoknak édeségét költölgattad, Dajkád tejével szoptad. Aligh
nyúíthattad vala mégh ki a' Pólya kötelek alól lábaidat a' járásra,
és már-is örvendeztél az Ur útának futására. Nem tudtad mégh
milégyen e' világ? s-már-is tőle el-válnyi, néki hátat adnyi, tő-
le el-partolnyi, el-tökéltett kézségedet ísmértetted. Magad ísmé-
retségének mégh csak homályában vóltál, s-már-is, az Szerzetes
életre vágyódó erkölcsöknek fényességével világoskottal. A' Pó-
lyák kötelei alatt, megh sem ódattanak, vala mégh idétlen nyel-
vednek kötelei a' szóllásra, hogy már-is, Dicsőséges Szűz Szent
Clára édeséges nevének csak említetté-is, csak hallása-is, gyönyör-
kötetett, örvendeztetett, rőpdőstetett:

Nevelkedvén, gyengeségednek mégh virágzásában kez-
dettél, a' tőkélletes erkölcsöknek szépségével fenyekednyi, és
azoknak kedves illatozásival, mint a' kikeleti Rósa, és fehér Li-
liom szál, a' te Mennyei szerelmes Jegyesed előtt illatozni.

Es minek utánna, erettyebb elmével, annyival-is inkább által-
értetted, a' hízelkedő, tündér, hamis világh nak álhatatlanságát,
és hogy minden dolga csak hívság h; föl-le bbanván szíved, amaz
Serafin szeretettel éghő Dicsőséges Szűz Szent Clára Edes Anyád
tuzétól,

tűzétől, a' ki Angyali Szűz Szent Szerzetivel edgyűt, mint az égő fákllya, úgy világoskodik, az Anyaszentegyháznak Gyertya-tartójában: hogy a' Meltóságához szabott gyenge öltözetek, vastag szürke gyalzfű, hogy az Bibor, bársony, selyem ruhák, szőrsákká, hogy a' gyöngyök, kővek, arany lánczok, arany pereczek, Násfak, kőves öltözetek, Discipulinákká, Ciliciumokká változzanak, hogy magad-is, csudálatos ritka változással, egészen el-változván, a' te Menyei Jegyefedben, a' Christus Jesusban öltözzél, és azon Dicsőséges szűz Szent Clára édes Anyáddal, s Szerzetes Angyali Nyájával, azon Szerzetes élet által, új megtestesüléssel megh testesűly, és megh-edgyesűly Lélekben, magad el-fizánt kész akarattal el-tökéltetted.

De hová, a' te gyönyörűséges lépéssídban, Tekéntetes Gróff Kis Afzony? szivünket magad után vonzó Syren, ékes szűz, hová? arany színű hajad szálaínak köteleit, mire oldozod meg ez világnak nyugodalmas partyáról, hogy tőből el-meczezd, és minden jókkal rakott kincsés, fényes hajócskád a' kemény Szerzetnek fanyarú tengerében szállétsd, állétsd? Miért veted el, a' gyönyörűségeknek, és a' gyönyörköttető Eletnek kedved szerént evező földi boldogsággal, és szabadsággal szerencses kormányát? miért szaggatod el tündöklő vitorláját? és a' fetét Velumnak vastag daróczát terjeszted a' nyomorúságoknak hajaira, s-annak szem fődelét kötöd kész akarattal, világos két szép szemed fényére? Miért adod magadat ily kedvesen virágzó gyenge Ifuságodban, olly tanácstalanól, illy fanyarú holtodigh való rabsághra? Nem tudod te még, a' Klastromi zár, és rekesznek keménységét; nem tudod az ő külömb külömb fele fok Martiromságának kegyetlenségét. Vigyáz reá, hogy az téged lánczára vét, békójában jartat, kötve hordoz, az engedelmeségnek vastag kötelét, nem csak gyenge oldaladra köti, de nyakadban veti, torkodra fojtya, a' vastag kő-faloknak fetétes tömlőczében bé zár, édes szabadságodnak szárnyait el-metéli, nehéz, és ajd el-viselhetetlen terhekkal terhelli gyenge nyakadat, kegyetlen

gyetlen Tyránnussa léssen szabad akaratonak, kínzója kívánságodnak, martalékja, minden ízived vágyódásinak; órára szabva, mértékkal adgya az álmod, legh kedvesebb nyugodalmadnak közepin vigyázásra serkenget, költ, s-kényszerett; szüntelen faratságokkal faraszt, fogaszt. Ah! élyyed világodat migh ideje vagy, járj szabadságodban, még tart életed; légy illy Meltóságos Szülőid gazdagságának, kincsének, és fényes Háza Dicsőségeinek; Te-is edgyik örököse, ki vagy gyöngye, s-edgyik szeme-fénye.

Hová hagyod Lelki testi jókban megh-röghzött, az mint nagy érdemekkel érdemes, úgy érdemlett nagy Meltóságokkal tiszteltetett, kegyelmes Urunk ő Főlséghe edgyik Magyar nagy tanácsú Angyalát, belső titok tanácsát, Szepes Földének örökös Urát, ugyan Szepes, és Beregh Vármegyéknek örökös Fő Ifjapányát, az egész Fő-földnek hadi Fő Generálisát, Országunk edgyik oszlopát, támasztát, Fő Biráját, Arány bárányos, aranygyápijas, szerelmes Edes öreg Atyád Uradat, örebbik Meltóságos Gróff Keresztészeghi Csáki Istvánt.

Hová hagyod, Meltóságos tulajdon édes Szülődnek, Néhai Meltóságos ugyan Országunk, ah melly kegyes, melly szeléd, melly szegényeken könyörűllő, melly boldogh Emlekezetű, Igaságos Birájának, Néhai Meltóságos Trakostyani Gróff Drákovits Miklósnak, megh hagyott Özvegyének, Meltóságos Gróff Csáki Christina szerelmes édes jó Anyádnak, téged már tellyes vigasztalására, kedvetöltő örömeire szíve megh-nyugtására, kedve szerént, oh szíve szerént föl-nevelt szerelmetes keblét, édes kezeit, apolgotó s-ölelgető karjait, rajtad naponként nevelkedő gyönyörűségét, hozzád nagy szeretetűt, Anyai édes szívet? El-fszakadhadíz e? illy könnyen, annak szívetől a' ki téged szíve-alat viselt, s-most-is szívében visel, a' háláadó természetnek természetes törvényre ellen? Olly nagy erejű lehet e a' te még gyenge erődben, az el-tökéltet szándék, hogy magadban a' természetet megh-ölheffed? hogy a' tulajdon gyermeki

Edes Anyádhoz tartozó tökéletességet megh-győzhed? ah! hogy szakadha! el illy nagy jótól, hogy szíved megh-ne szakadgyon, el ne folyjon.

Hová hagyod a' három személyben az egy Főt, a' három Főben az egy elmét, a' három elmében az egy tanácsot, a' három tanácsban az egy értelmet, a' három értelemben az egy akaratot, a' három akaratban az egy őszve font, és foglalt erőt, Méltóságos Gróff Csáki Sigmond, Csáki István, és Csáki Imre, szerelmes Bátyáidnak, hozzád Uri nagy vérségeket?

Hová hagyod egy testvér, Uri Bátyádnak Méltóságos Gróff Erdődi Sándornak benne gyönyörködhető téged örvendeztethető, nagyreménységet ígérő Méltóságos Házat?

Hová hagyod bús keferűségekkel rakott, szíve szorongató belső kínokkal megh tölt, sok egymást erő Galibáktúl, mint a' Tenger habjaitúl hányattatott gyenge Ifjúságában árvaságra jutott, szerelmes Nénédnek, Néhai Méltóságos Gróff Draskovicz Pál megh-hagyott Eözvegyének, Tekéntetes Gróff Erdődi Margitnak téged igazán szerető, hozzád mindenkor igaz jó szévét?

Hová hagyod öröme töltő, érdemes szerencséje, már naponként ajtaja előtt udvarló, s-ötet rövid nap fel-tisztelő; minden Lekti tefti jókban, veled edgyütt nőtt, nevelkedett, másodlik magadat, tulajdon feledet, szívednek edgyik jobb részét, téged igazán szerető, s-szeretett, szerelmes Nénédet, Tekéntetes Gróff Erdődy Julianna Kis Afzonyt, s-annak im téged melly zokogások, és keferves könyv hullatások között: (mint-ha veled válnék lölke-el testétől:) a' kalastromi rekeszben késérő szerelmét? avagy avval kötőd-e megh ma, tulajdon szenti napján, hogy tölle el-válly?

Hová hagyod Méltóságos Emlétett szerelmes Anyádnak, kíváltképpen rendeden való, környülötted álló, udvarló, téged tisztelő, bocsúlló szerető fényes Fejér Udvarát, a' ki téged belső szívbeli jajgatásokkal, úgy késér, s-hágy-el, mint-ha el-temetne.

Hová hagyod több sok számtalan Uri, és Afzonyi Rende-
nek At-

nek Attyafiságos Társaságokat, Gyönyörűséges nyájaskodásokat?

Hová hagyod, a' te, sok száz Esztendők forgásátul, mindenkor dűcsőségeffen fényeskedő, nagy hírű, és Erdemű, Méltóságos Erdődi Familiádnak, ékeffen zöldellő, sűrű szép Ligetes Erdejét? *Claudius* hegye gyönyörű Erdejének válogatott szépséggel ékeffen gyümölcsöző terméken álló fáit: Ah! Erdő Gyönyörű Erdejét? Hová hagyod, ennek a' *Czedron* pataki híves friss forrási mellet plántált, és azoknak ki-folyó vizeivel környül vett, s-kedveffen öntöztetett külömb külömb féle, szebbnél szebb Olaj fainak kedvet hozó s-megh-nyugtató, ah! melly szépen, melly éppen, melly bőven tenyésző gyönyörű zöldellő árnyékot? nagy reménységet ígérő öltoványit, s-Plántalásit?

Es ha bár, ennek a' Méltóságos Erdődy Háznak, ennek a' *Claudius* hegye fényes Erdejének, vagy Dicsőségeffen, mert vitézül ki-vágattatott, vagy a' természetes halál által, bődögh Emlékezettel, a' bődögh halhatatlansághnak Nap-keletire dőlt, réghi Fáit emelgeted-is? Fől-találod ugy-is, hogy a' közönséges jónak, mindenkor épültségére nevelkedett, zöldellet, és tenyészett ez a' dűcsőséges Erdő, rendben hozhatatlan érdemlett dicséretinek méltóztatásával.

Ebből vágattatott ki Néhai Méltóságos Gróff Erdődy Thamás, Országunk Kincs-tartója Győri, és Egri Püspök, Cancellarius, Esztergami Ersek.

Ebből nagy Emlékezetű Néhai Híres Gróff Erdődy Péter, a' ki *Claudius* hegye, tartományi Lakosinak Nemességét, tizen-nyolcz Kö-Vári Birodalmakkal, és mind annyi Uraságokkal bírta, és maradékinak Uri Neveket azzal nevelte, hogy nagyobb fényességet adna hozzá, ama nagy Titulussal, hogy: *ab Erdőd, Comes Perpetuus Montis Claudij.*

Ebből, Második Erdődy Thamás, a' ki Bocskai hada alkalmatosságával, olly okossággal, és vitézséggel viselte magát, hogy Méltóvá tenné; kinek Nemzetségh Czimere, mint kívált-

éppen való hívének, Császári Saffal nevelkednek, hogy nyakany Báránnyal, Arany Gyapjúval ékesítettetnék, hogy érdem-
t emlékezete halhatatlan nevelésére; *Eques Sanctissimi Salva-*
ris, Megh-váltó Urunk Vitéz Lovasának hívattatnék.

Ebből említett Erdődy Péternek, ugyan Péter vitéz Fia, Háb-
bállya: a' ki, tulajdon maga költségén számos Magyar hadat
gadván, magát Vitézivel, Maximilianus Császár mellé adta,
gy hogy, az ellene hadakozó Saxoniai Herczeget megh-hóldét-
ná, az Imperium Birodalma alá hajtana, és mint természet-
erént való Urának, Fejet hajtanyi kényszerítené.

Ebből, Bakacs Erdődy Paált, kinek négy Fiát, ugyan Er-
dődy Paált; (kitől a' dicsőséges, Gróff Pálffy Méltóságos Ház,
Nevet, és Agat vett) Erdődy Simont, Wefzpremi Püspököt.
Harmadik Erdődy Bakacs Thamást, Tíz Voxal Romai Pápa-
agra Választott Cardinált, véghre Constanczinápoli Pátriár-
hát, Harmadik Erdődy Pétert, Horváth Országhi Báánt.

Ebből, (hogy únalmas ne legyek (csak az én nyomomban is
Néhai Méltóságos Gróff Erdődy Christoff, szent Szerzetem,
ezen Bóldogh Afzony Magyar Provinciájában lévő, Szűz Szent
Katalin tiszteletire fundált Klastromnak Első Fundatora, Ki-
től Méltóságos Gróff Erdődy Imre, Gábor, és György.

Imre, a' kifényes Házának dicsőségét, nagy reménységét,
s-azzal minden örömet, Edgyetlen egy Fiával Méltóságos Groff
Erdődy Adámmal egyfzer-s-mind, a' sirban tette.

Gábor, azon említett Szent Katalinai Klastromnak Funda-
tora, és Fundamentomból másodízorebben a' formában a' kiből
most láttatik, föl éppétője. Kitől.

Méltóságos Gróff Erdődy György, Claudius hegye, és Va-
rad Vármegyeinek, örökös Főispánja, ugy Arvai, Barfi, és Sa-
ros Vármegyéknek Főispánja, Császár, és Koronás Király Urunk
Főisége Tanácsa, Komornikja, Arvai, Letavai, Királyi jóknak
Directora, és Királyi Nemes Kulcsos Városoknak Mestere.

Méltóságos Gróff Erdődy Christoff, említett kegyelmes
Urunk

Urunk Főisége Tanácsa, Komornikja, Etek Fogóinak Me-
stere, ugyan Claudius Hegye, és Varasd Vármegyeinek örökös
Főispánja, az Angyali Magyar Szent Koronának őrzője, es a'
Tekéntetes Nemes Magyar Kamorának Erdemes Praefesse. Kik-
ben, mint két szép szeme Fényében, rágyagó Csillagiban, él,
dicsekedik, és dicsőségesen fénlik, mind Nemzetében, Házá-
jában, s-minden Házában, ez a' szép Erdőd, és Méltóságos Fami-
lia. Nézd el vagy csak előtted, lásd, s-gyönyörködgyék a' szíved
ennek szép tenyészésében, gyenge fiatal, gyönyörűségesen in-
dult, nagy reménységet ígérő oltoványiban, uj Plántálásiban, Te-
kéntetes Gróff Adám, György, Gábor, Imre, és Joseffben.
A' kik: *Sicus novellae Plantationes. Sicut novellae olivarum, in circui-*
tu mensa tuae. Mint az uj Plántálások; Mint az Olai-fak jövedé-
ki, gyenge oltoványi: (a) *Ecce sic benedicetur homo, qui timet Do-*
minum. Így áldatik-megh az Ember, a' ki az Urat féli. Oh gyö-
nyörűséges Nemzések! nevelkedgyetek, és áldassatok örökké,
hogy láthassátok Nemzetségetek javat.

Néhai Méltóságos Gróff Erdődy György mondám, kitől,
Néhai Méltóságos Gróff Erdődy Sándor szerelmes Edes Atyád,
a' ki, föllyül e' őlszaámlált több Egy Testvérségid között, Téged
megh élteben ajánlott, adott, s-áldozott az Urnak.

Ennek az Erdőd Fényes Erdejének, ennek a' Claudius szép
hegyének plántálása, s-edgyik örököse, vagy tehát te, Uri vér-
ségednek gyönyörűséges, szerelmes Szülődnék szeremetes-
se, Méltóságos Csáky nagy Háznak gyöngye, köllemetessé, Te-
kéntetes Erdődy Clára Elizabeth Kis Afzony.

Hová azért, hová szándékozol ezen természetes, tős, gyö-
keres helyedből, örökös Földedből, által Plántáltatnyi? ah gyen-
ge szűz oltovány, esék megh szíved, szánnyad magadat, illy
gyönyörű termő Fákkaal ékes Erdődből, illy fényes Vérésséggel
Méltóságos Uri társaságnak öléből ki-vennyi.

De mint ha így hallatnál szívedben, te felelnyi, Tekéntetes
B 2 eizes

szes Szűz. Ah jó Péter, tudom, nem edgyez nyelvéd a' szíved; tudom nem olly hív Prokátora vagy a' Világnak, a' mint zínled; *Nam & loquela tua manifestum te facit.* Mivel szavaid is eltrulnak téged, Tudgyad, hogy: *Non est mortale quod opto,* nem mulando, nem el-mulandó az, a' mit én ohajtok. Ally felre azért, mellőlem állj el, s-maragy magadnak, álhatatlan, csélcsp, hitegető hamis Világh: csak tudgyad, hogy én mind ezen gyönyörű Claudius Hegye Erdejének zöldellő gyönyörűségéről is, a' változhatatlanól bódogittó, örök Paradicsomnak kertében akarom által plántálnom Fiatal gyenge fámat. Bé-rekesztem én magamat, a' te sebhető mérges szemeid elől, Dicsőséges Szűz Szent Clára, ezen szent Klastromának kegyes püsztájában; oh bizonyára Szent, és Angyali Szerzetes Taártságában, és ott fel-emelt Pálmámhoz, a' Válságnak, az Üdvösségnek, az Eletnek fájához szegezem, magamat; ennek bé-zárt, kemény rekesz vastag kőfalainak hézagi között rakom fészkeket, mint Angyal a' testben ugy élek?

Szent Clára Szerzetiben? Abban.

Köfsön bár Szent Bernárd köfsön, a' Klastrom első bemenetelésében, a' Christus Kínnyaiból kötés Myrhákat, kikkel halála oráján a' Szent Kereszt Fához kapcsolja magát. De én Dicsőséges Seraphin Szent Ferencz Atyámmal, és azon szeretettel éghő Szent Clára édes Anyámmal maga tövis koronájával koronázom fejemet, Szent sebeivel sebesítem, vas szegeivel lyuggatom kezeimet, lábaimot, és szívemet, s-igy szűzeiséggemmel magamat, szent Keresztire szegezem, föl-felzéttem.

Gyertek Egyiptus Püsztainak Lakosi, és Siria Tartományi barlanginak réghi Szent Remetái gyertek, és csudállyátok, miképpen virágzott ki Szent Clára Szerzete rekeszében, a' ti Szentsegheteknek, és Istenes életeteknek szépséghe, melly, mind az Eget, mind a' Földet, maga álmélkodására kényszeríti. Ugy nagyon, Tik vóltatok, az igaz kereszteni fanyarúságoknak, és az Isteni

az Isteni szeretet Martyromságának, az Anyaszentegyház első fakadáskor ki-nyílt első virágjai, kik Nemes cselekedetekkel, az Egeket a' lőkőknek predáival, és az Anyaszentegyház Palotáit dicsőséggel megh-gazdagítottatok; de Dicsőséges Szűz Szent Clára Angyali Taártságával Menyei rekeszre, summáfan mind ezeket magában foglalja.

Menyei méh Szent Antal Apátur, nem lesz vala néked szűzség, a' fők szép virágoknak, a' Szentségnek, és Tökéletességnek lépés mézét másutt szedegetned; ha ez a' Szerzetes Szűz kért már akkor nyitva lesz vala, és bé-mehecz, vala, melly, minden jó ízű virágzó édeséggel foly, s-aárad. Nem csúda tehát, hogy ezeknek éghő világossága után, fíetnek a' Szűzek: fíetnek, hogy az ő menyei Jegyességek szűzeiségeket bé-szenteljék.

De látom Jesus szerelme, el-szeretett, s-el-foglalt Menyei Jegyessé, Tekéntetes Gróf Erdődy Clara Elizabeth Kis Afzony, látom, mely nyughatatlan, melly ohajtozó, melly vágyódó szível érzed, hogy tartóztatlak, és üdödet vontatom; látom, hogy mintha: *Catenis ferreis constricta*, mint ha mind annyi vas lánczokkal szorongattattál, lánczoltattál volna le, mintha a' Világhnak mind annyi köteleivel vólnál megh-terheltetve, a' mennyi arany lánczot, pereczet, gyöngyöt, követ Násfat, és egyéb keffentyöt számlálsz nyakadon, karjaidon, és vállaidon: ugy tetszik hallom hogy ugyan kiáltod szívedben Szent Paállal: (a) *Cupio dissolvi, & esse cum Christo*: Kivánok mind ezektől megh-öldoztatnom, a' terhes kötelezésektől, és a' Christussal élnem. Látom mint fíecz, látom, hogy mint-ha ugyan a' te szíved Agyas házához járulna, mint-ha ugyan reád borúlna, s-veled kegyessen egyben ölekeznek, a' te szerelmes Menyei Jegyessed mondván: (b) *Veni Sponsa mea, veni, coronaberis.* Jó el én Jegyessém, jó-el, megh-koronáztatol.

Indúlly bizvást, indully: ah szerencsés lépések! kelly szárnyaidra,

(a) Phil. 1, (b) Cant. 4.

dra, s-röpülly, hogy megh-nyugodgyál, ah Menyei szeléd Galamb, az Istenségnek, mert a' szüzességnek bátorságos Birkájában; lépjél bé szerencsésen, annak a' tejjel mézzel folyó földnek első határiban; itt háj föl Pálmádra, a' szent Keresztnek jutalmaz szenvedésére; itt szemléllyed az igaz Salomonnak kegyes színet, az ő Menyei Palotáinak ékecségit. Ne fély, hogy itt többé a' te Méltóságos Erdőd válogatott szép faiból készítettett hájcskádát, a' Világhi szélvésznek megh-ragadgyák, ha az szerelmem téged, oh áldott szűz! Őszve kápcsol a' te szerelmes kormányzó Jegyesséddel, hogy az Armenia hegyein, a' te bódogéttó örökségednek helyén megh-nyugodgyál.

Christusban szerelmes Leányom el-kézölt lölki Menyaszony: ugylátom én lélekben, hogy mint egy ki-vetközvén te ma a' világh köntöséből, új csudálatos fényességgel vétetél környül, és ritka szép dicsőségekben öltözvén, ugyan emeltetel már az Angyali karok között, és vitetel, hogy Szűz Taárfaid feregében megh-edgyesülly, a' te Menyei Jegyesséddel a' Christus Jussal.

Ugy látom, mint ha környül vennének téged, és két rendben állának az Angyali, és Szűz seregek: és Némellyek, közülök ezt a' te dicsőséges Pompádat Processiódat rendelik; Némellyek jó illatu szép virágokkal illatoztatták; Némellyek kedvesen füstölgo arany temjenezéssel gyönyörködtetik; Némellyek gyönyörűségesen hangicsáló dicséretnek éneklésével kísérlik, és szűz Taárfaidnak kiáltják: (a) *Attollite portas vestras*. Nyírsátok megh a' ti kapuitokat: (b) *prævenite Virgines conjunctas*. Előzzétek-megh ötet Szűzek, hozzá adván magatokat, a' Dicséretnek éneklésével. Győjétek eleiben, megh-edgyesölvén vele Ti mindnyájan ezen Szent helynek Szűz Lakosai, éneklő serege, és fogadgyátok a' ti új Szűz Taárfatokat.

Es legh elsőbenn-is Te ezen Szent rajnak méh Annaya, ezen szent seregnek érdemes Fejedelme; vegyed az ő szerelmes Menyei Je-

(a) *Psal.* 29. (b) *Psal.* 67.

neyi Jegyessét, a' kereszt fához szegeltetett, megh-feszítettetett Christus Jéust, és hozd eleiben, a' hozzá békélésre, a' szerelmes ölegetésekre. Így, énekellyetek mindnyájan, egy szívű zengéssel: *Veni sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dominus præparavit in æternum*. Győj-el Christus Jegyessé, vedd-el a' koronát, melyet készített neked az Ur örökké. (a) *Veni de libano sponsa, veni de Libano, veni coronaberis*. Győj-el Libanusból ő ékes Menyaszony, győj-el Libanusból, megh-koronáztatol; Győj-el a' te Libanus Czedrusfödről győj-el az Olaj-fáknak ékes Erdejéről, győj-el Claudius méltósággal magos hegyéről. Hová? megh-is dicsőségesb hegyre; de hová? (b) *Ad montem nuptiarum agni*: A' Bárány Menyekezős Lakodalmának hegyére, a' hol, a' Bárány, a' szent Keresztnek jelével jelenik megh. (c) *Ad montem Filia Syon*; A' Syon Leányának hegyére, a' te örökségednek helyére.

Ab! filia Sion Sionnak ékecséghi, ez szent helynek lakosi dicsőséges Szűz Szent Clára Szerzetes Leányi; *Aptate vestras lampades*, készítsétek-el Lámpástokat. (d) *Et lucerna ardentes in manibus vestris*: Vegyétek kezeitekben éghő gyertyaitokat: (e) *Attollite portas vestras*: Nyírsátok megh kapuitokat, hadd menjen be, eza' Világh örvényes püfztájából ki szabadult Lölki Jegyes, a' ki el-hagyván Méltóságos fényes Házát: (f) *Inimice super dilectum*: Az ő Menyei Jegyessé szárnnyainn siet hozzátok.

Tik vattok a' Gerliczék, kik: (g) *Super flumina Babilonis*: A' Világ Babilonnyának hajjai közül, a Szent Szerzetnek nyugodalmas partyára jutván, holtig való gyászt viseltek, és mind Menyei Jegyestek égető szerelmét, mind ez világh szédelgését, Jéffteával a' hegyes Tartományokban, hamuban, és ször-sákban kefergitek. Tik vattok, az szeléd tiszta fehér Galambok: (b) *Quæ lacte sunt lota, & resident super fluentia plenissima*. Kik a' tiszta sághnak tejével mosodtatok-megh, és az Isteni malasztoknak üdvösséges Lelki jókkal forró folyamati között ültök. Fogadgyá-

(a) *Cant.* 4. (b) *Apoc.* 9. (c) *Apoc.* 3. (d) *Luc.* 12. (e) *Psal.* 29. (f) *Cant.* 8. (g) *Psal.* 136. (b) *Cant.* 12.

adgyátok bē közitekben, ezt a' tiszta fehér Galambot; a' ki (a)
is *medullam Cedri Libani*: a' szájában vízi az Olajfa Zöld ágat,
 lépés mézet, dicsőséges Claudius Libanus Czedrusának íze-
 ét. (b) *Excite obviam ei*: Mennyetek eleiben. Aálly,

Ezen réghi, Néked Atyai, -s Néki Annyai, Méltóságos fē-
 yes Csáki Házból, Néhai Tekéntetes Groff Kis Afzony; Mo^a

Tiszteletes Szerzetes Szűz Soror Eva, Francisca Csáky,

(c) *Et ecce Elizabeth Cognata tua*: Es imé Eörsé-
 beth, a' te Rokonyod.

O. A. M. D. G.

VILÁGOSÍTÁS,

ÁSIÁBAN A' KAUKASZUS HEGYÉN

LAKOZÓ

AVAROK' ÉS KÚNSÁGIAK'

NYELVÉNEK MAGYARTALANSÁGA ERÁNT;

A'

KAUKASZUSI NÉPEK'

RÖVID ÁLTAL-NÉZÉSÉVEL.

ÍRTA

JERNEY JÁNOS.

SZEGEDEN,

Grünn Orbán' Örököseinél.

1829.